

Sedat Peker'in videoları toplumda izlenme rekorları kırdığı gibi dış ülkeler basın ve televizyonlarında da yer alıyor. Bir mafya liderinin açıklamalar yapması yeni bir olay değildir, İtalyan ve Latin Amerika ülkeleri mafyalarında örnekleri görülmüştür. Bizde farklı olan bu açıklamalara gösterilen büyük ilgidir. Kaset youtube'da pazar günleri yayınlanıyor, ardından konuyla ilgili yazılar yazılıyor, tartışma programları düzenleniyor, politikacılar demeçler veriyorlar ve sonraki kaset merakla bekleniyor.

Bir Avrupa ülkesinde bu açıklamaların onda biri bile bir veya birkaç bakanın ve hatta hükümetin istifasına yol açacakken, bizde kasetleri izlemenin ve içerik hakkında konuşmanın ilerisinde bir şey olmuyor.

Sedat Peker yepyeni şeyler anlatmıyor: büyük yolsuzluklar, rüşvetler, tehdit ve şantaj, zor kullanmak, polisler ve bakanlar dahil devlet kademelerindeki kişilerle yakın ilişkiler; bunlar önceden biliniyordu. Peker ayrıntıları tamamlıyor, mekanizmanın nasıl işlediğini gösteriyor. Yıllardan beri gündemi gizleyen herkes bunları bu kadar ayrıntılı olmasa da biliyor.

Sedat Peker'in açıklamalarıyla halk da öğrendi belirlemesi sorunludur. Ayrıntılı olmasa bile yıllardan beri gündemle ilgilenen herkes bunları biliyordu. Yolsuzluklar, rüşvetler, gerektiğinde kullanılan mafya şiddeti, Peker'in geçmişte yaptığı gibi "kanlarında banyo yapacağız" açıklamasını herkes biliyordu.

Burada sorulamayan soru şudur:

Peker'in açıklamalarının toplumda karşılığı bulunuyor. Önceden bilinmiyor denilemeyecek açıklamalara gösterilen büyük ilgi, çok sayıda kişinin esas olarak bildiklerini ayrıntılı öğrenmeye gösterdiği büyük ilginin nedeni, toplumda karşılığının bulunmasıdır.

Bu karşılık nedir?

Soruyu cevaplamadan önce mafyanın özelliklerini kısaca belirtelim.

Mafya bir organize suç örgütüdür.

- Tek kişiden değil, sayısı değişebilen bir grup kişiden oluşmaktadır. Bireysel değil organize suç vardır.

- Mafyanın başta polis olmak üzere devlet organlarıyla yakın ilişkisi vardır. Başka ülkelerde de böyledir. Polis tarafından şöyle ya da böyle korunmayan mafya yoktur.

- Mafya yasa dışı yollardan para kazanır. Mafya küçük işlerle uğraşmaz, büyük miktarlarla oynar. Bu oynama duruma göre kaçakçılığın her çeşidinden haraç almaya kadar değişik alanlarda yapılabilir.

- Mafya bir şiddet örgütüdür, gerektiğinde kullanmaktan çekinmez.

Türkiye toplumunun bünyesinde mafya tipi ilişki yaygındır ve Sedat Peker'in gördüğü ilginin nedeni de bu yaygınlıktır.

Toplumda yolsuzluğun, yetkisini kötüye kullanmanın her çeşidi vardır ve neredeyse kanıksanmıştır.

Kaç tane üniversite rektörünün, herhangi bir kurumun müdürünün akrabalarını işe aldığını bilmiyorum, sayı çoktur.

Bunlar sık olarak basında açıklanır: filanca rektör üniversiteyi akrabalarıyla doldurmuştur, filanca

kurumun müdürü benzerini yapmıştır. Sanılır ki nüfuzunu kötüye kullanmak açıklanınca bir şey olacak, kişi geri adım atacaktır. Büyük çoğunlukla böyle olmaz. Yapan gayet pişkindir ya hiç aldırılmaz ya da kendine göre bir gerekçe bulur.

Bu davranışın anlamı şudur: evet yaptım, yapabiliyorsan sen de yap!

Yolsuzluklar, rüşvetle iş bağlamalar, kaptı kaçtı ihaleleri açıklandığı zaman küçük bir kesim dışında tepkiyle karşılanmıyor.

Bunun iki nedeni olduğu söylenebilir.

Birincisi; yapanların dışında kalan kesimin büyük bölümü de aynı anlayışa sahiptir. Tek farkları imkanları bulunmadığı için henüz yapamamış olmalarıdır. İmkanları olsa aynısını ve belki daha fazlasını yapacaklardır.

İkincisi; yiyenler tek kişi ya da firma değildir. Bu görüntüdedir. Arka planda bir ilişki ağı vardır; yolsuzluklar ve rüşvetin sağladığı imkanlarla “malı götürmek” birlikte yapılır. Kişilerin payları değişik olabilir ama kolektif “malı götürme” vardır.

Toplum bu tür ilişkilere iyice batmış durumdadır. “Gerçeği ortaya çıkardık, yapanlar rezil olacak” açıklamasının sürekli boş çıkması bu nedenledir.

“Helal olsun, malı iyi götürmüşler!”

Başka bir dilde “devletin malı deniz, yemeyen domuz” belirlemesi olduğunu bilmiyorum.

Arada bazen hakkında soruşturma açılanlar, tutuklananlar olabilir ama bunlar buzdağının ucu bile sayılamayacak kadar küçüktür.

Sedat Peker ve toplumdaki karşılığı

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Cumartesi, 12 Haziran 2021 17:35 -

Günlük ilişkilerde bile kazıklamanın normal karşılandığı, dürüstlüğün kerizlik sayıldığı bir toplumda Sedat Peker'in açıklamalarının merak ve biraz da hayranlıkla izlenmesi normal değil midir?

Yapılan bir araştırmaya göre Türkiye'de insanların birbirine güveni mesela Avrupa ülkelerindekilere göre düşükmüş...

Normal değil midir?

Herkes birbirinin ne mal olduğunu biliyor!